

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลหนองม่วง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ศักยภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) ตำบลที่อยู่รอด 8 เป้าหมาย

ประเมิน (หลัง) ตำบลมุ่งสู่ความพอเพียง 12 เป้าหมาย

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ข้อมูลพื้นฐาน

- ประชากร ชาย 3,358 คน, หญิง 3,210 คน
- ครุวีเรือน 2,035 ครุวีเรือน - วัด 11 แห่ง
- ศาสนสถาน 1 แห่ง - โรงเรียน 4 แห่ง
- ตลาดนัดชุมชน 1 แห่ง - ธนาคาร 1 แห่ง
- แหล่งน้ำ 21 แห่ง - ป่าชุมชน 13 แห่ง

อาชีพ

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ทำนา 73%, เลี้ยงสัตว์ 10%, ทำไร่ 5%, ทำสวน 2%, รับจ้าง 3%, ค้าขาย 4% และอื่นๆ 3%

จากการลงพื้นที่ศึกษาสภาพปัญหาชุมชน พบว่า

1. มีความต้องการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน
2. มีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้สามารถจำหน่าย การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบโจทย์ และทำให้กลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงกลุ่มชาวบ้านต้องการมีความรู้และทักษะอาชีพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน ส่งเสริมศักยภาพให้กลุ่มองค์กรชุมชนเกิดการสร้างสรรค์ สร้างอาชีพ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้นของชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลไกการดำเนินงาน

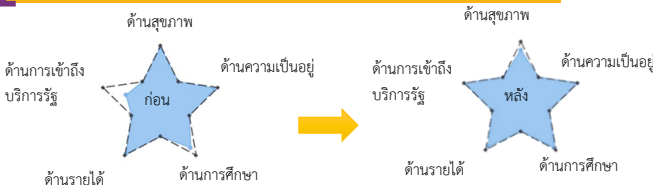
ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน เกิดการจ้างงาน ประชาชน บัณฑิตใหม่ และนักศึกษา จำนวน 20 อัตราในพื้นที่ตำบล
2. การพัฒนาทักษะ ผู้รับจ้าง 20 อัตรา ได้มีการพัฒนาทักษะจำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย Digital Literacy English Literacy Financial Literacy และ Social Literacy
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ ได้แก่ การยกระดับด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน และส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรได้แก่ 1) กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์ของชุมชน เป็นการส่งเสริมศักยภาพให้กลุ่มองค์กรชุมชน ได้แก่ เลี้ยงสัตว์เสริมรายได้ ผักชีหน่าย้อมสีธรรมชาติ และยังมีผลมาจากค้าย้อมสีธรรมชาติ รวมถึงการสร้างศูนย์การเรียนรู้ผ้าย้อมสีธรรมชาติ 1 แห่ง 2) กิจกรรมสร้างกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมสีธรรมชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการจัดการภายในชุมชนอย่างยั่งยืน ได้แก่ การขายผ่านระบบออนไลน์ Facebook Line และ Shopee 3) กิจกรรมสร้างต้นแบบความรู้ติดต่อสื่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้มีการคัดแยกขยะเปียกใส่ถังเพื่อนำมาทำปุ๋ย และ 4) กิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประชาชน ได้มีหลักสูตรระยะสั้นบัญชีครัวเรือนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
4. เกิดการจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน (Community Big data) ได้แก่อัปเดตความจำเป็นพื้นฐานของชุมชน 5 มิติ ข้อมูลด้านความหลากหลายแขนง 10 ด้าน (DBO) เพื่อวางแผนในการพัฒนาพื้นที่ตำบล ข้อมูลเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายของชุมชน

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากการสำรวจมีพื้นที่ว่างด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ด้านสุขภาพ ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนบริการจากหน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้น และด้านสุขภาพได้มีการสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนทำให้ชุมชนน่าอยู่ขึ้น

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

- 1) การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ ให้แก่ชุมชน การเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของเกษตรกร ด้วยบัญชีครัวเรือน การยกระดับผลิตภัณฑ์ของชุมชน ศักยภาพเกษตรกรในชุมชนในด้านบริหารจัดการกลุ่ม การออกแบบผลิตภัณฑ์แนวใหม่ร่วมสมัยการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์แนวใหม่ร่วมสมัย การส่งเสริมด้านช่องทางทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน
- 2) การสร้างและพัฒนา ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในการบูรณาการควบคู่แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้เกิดความยั่งยืนชุมชน
- 3) การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน การสร้างต้นแบบความรู้ติดต่อสื่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ชุมชนมีแนวทาง
- 4) การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมได้มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมสีธรรมชาติที่ควบคู่กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ดำเนินงาน

การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ คิดเป็นร้อยละ 60

- การเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของเกษตรกร ด้วยบัญชีครัวเรือน
- การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์แนวใหม่ร่วมสมัย การส่งเสริมด้านช่องทางทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน และส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมสีธรรมชาติที่ควบคู่กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 20

- แนวทางการบริหารจัดการชุมชนในรูปแบบต้นแบบความรู้ติดต่อสื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน ชาวบ้านและเกษตรกร ในรูปแบบการใช้ชีวิตในวิถีใหม่ (New Normal)

การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 10

- ได้ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในการบูรณาการควบคู่แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้เกิดความยั่งยืนชุมชน

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดกิจกรรมในครั้งนี้อยู่ระยะเวลา 5 เดือน จากยอดขายที่ต้นทุนการผลิตรายได้ก่อน 57,600 บาท รายได้หลัง 69,000 ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น 11,400 บาท รายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็น 19.79 %
- มีรายได้เพิ่มขึ้น จากการตั้งศูนย์การเรียนรู้ เป็นเงิน 500 บาท ระยะเวลา 1 เดือน
- รายจ่ายของครัวเรือนลดลง 5% จากการสรุปยอดบัญชีครัวเรือน ระยะเวลาเก็บข้อมูล จำนวน 2 เดือน

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- เกิดแหล่งเรียนรู้ เพิ่มอีก 1 แห่ง คือ ศูนย์การเรียนรู้ผ้าย้อมสีจากธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นศูนย์รวมในการทำกิจกรรมของคนในชุมชนทั้ง 14 ชุมชน และชุมชนใกล้เคียง
- ชุมชนในตำบลหนองม่วงร่วมกันพัฒนา เขตพื้นที่บริเวณบ้านของตนเองด้วยการจัดการขยะมูลฝอยแบบเปียกเพื่อนำมาใช้ในการทำปุ๋ย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้มีการส่งเสริมการปลูกวัตถุดิบในการย้อมสีธรรมชาติเพิ่มเติม เนื่องจากวัตถุดิบไม่เพียงพอต่อการผลิต
2. ควรมีการพัฒนาเฉพาะชุมชนต้นแบบ และมีการขยายผลต่อกับชุมชนอื่นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนในตำบลหนองม่วงต่อไป
3. ควรมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ผ้าย้อมสีธรรมชาติ เพิ่มอีก 1 แห่ง เพื่อให้เกิดความเพียงพอต่อความต้องการในชุมชน และชุมชนใกล้เคียง

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวชวรา ศาการมย์ คณะวิทยาการจัดการ

เบอร์ติดต่อ : 065-165-4294

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม